

CASP 2024

Zīdaiņu māneklīši

Galīgais ziņojums

SATURS

Saīsinājumu saraksts	III
Kopsavilkums	III

I DAĻA

Darbības pārskats	2
Iesaistītās TUI.....	2
Izstrādājumu tvērums	3
Testēšanas kritēriji.....	3
Paraugu ņemšana un testēšana	4
Paraugu ņemšanas sadalījums	4
Testēšanas process	4
Testēšanas rezultāti	5
Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi	5
Rezultāti dalījumā pa paraugu ņemšanas kanāliem	5
Rezultāti pa kategorijām	6
Secinājumi par testēšanas rezultātiem	7
Riska novērtējums un korektīvie pasākumi	8
Riska novērtējuma rezultāti.....	8
Korektīvie pasākumi	9
Secinājumi un ieteikumi	10
Secinājumi.....	10
Ieteikumi ieinteresētajām personām	10

II DAĻA

Kas ir CASP?	13
Izstrādājumu pārbaūžu darba plāns	14
Izstrādājumu pārbaūžu procesi un rīki.....	15

Saīsinājumu saraksts

CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
JUST ĢD	Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
EK	Eiropas Komisija
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
EN	Eiropas standarts
ES	Eiropas Savienība
GPSD	Direktīva par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK)
GPSR	Regula par ražojumu vispārēju drošumu ((ES) 2023/988)
IM	Starpposma sanāksme
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde
IP	Izstrādājumu pārbaude
REACH	Regula par ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu
SAGA	Safety Gate riska novērtēšanas rīks
RDD	Rotaļlietu drošuma direktīva (2009/48/EK)

Kopsavilkums

Mērķi

Saskaņotas rīcības produktu drošuma jomā (CASP) projekta galvenais mērķis ir aizsargāt Eiropas patērētāju veselību un drošību, atbalstot par tirgus uzraudzību atbildīgās ES/EBTA valstu iestādes (TUI), lai tās varētu

labāk saskaņot savas darbības. CASP projekta laikā TUI piedalās kopīgā konkrētu produktu paraugu ņemšanā, testēšanā un riska novērtēšanā.

Produktu tvērums

Šī darbība ir vērsta uz zīdaiņu māneklīšiem (dēvēti arī par knupīšiem) un māneklīšu turētājiem (ar vai bez rotaļu elementiem).

Galvenie testēšanas kritēriji un rezultāti

Māneklīšu turētāji tika testēti saskaņā ar standartiem EN 12586:2007+A1:2011 un EN 71-1:2014+A1:2018, savukārt zīdaiņu māneklīši tika testēti saskaņā ar standartu EN 1400:2013+A2:2018+LC:2019 un REACH regulas XVII pielikumu (51. un 52. ieraksts). Māneklīšu turētāji prasībām neatbilda daudz biežāk (72%) nekā zīdaiņu māneklīši, kuru neatbilstības īpatsvars bija 31%. Kampaņas laikā tika konstatēts, ka māneklīšu turētāji neatbilda vis-

pārējām un mehāniskās testēšanas prasībām, savukārt zīdaiņu māneklīšu galvenās problēmas bija saistītas ar triecienizturību un māneklīša vairoga ventilāciju.

TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes liecināja, ka 39 no 145 paraugiem (27%) neatbilst prasībām.

Secinājumi

Šīs testēšanas kampaņas rezultātā TUI iesniedza 20 Safety Gate paziņojumus¹. TUI veiktie riska novērtējumi liecina, ka 9 zīdaiņu māneklīši un 23 māneklīšu turētāji rada nopietnu risku. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām

neatbilstošajiem izstrādājumiem, ir šādi: 21 izstrādājums tika atsaukts no galalietotājiem, 21 izstrādājumu tika aizliegts tirgot un 6 izstrādājumi tika izņemti no tirgus.

Galvenie ieteikumi ieinteresētajām personām

Patērētājiem

Pirms iegādes

- ▶ Lai pārliecinātos, ka esat izvēlējušies bērnam piemērotu māneklīti, aplūkojiet uz izstrādājuma norādīto ieteicamo vecumu.
- ▶ Pašdarināti māneklīšu turētāji var radīt papildu risku, jo ir maz ticams, ka tie atbilst attiecīgajam(-iem) standartam(-iem).

Lietošanas laikā

- ▶ Pirms katras lietošanas reizes pārbaudiet, vai māneklītim vai māneklīša turētājam nav nodiluma pazīmju, plaisu vai bojājumu, un nekavējoties nomainiet tos pret jauniem, ja konstatējat kādus bojājumus.
- ▶ Nekad nepiestipriniet māneklīša turētāju pie citām auklām, lentēm vai striķiem, jo tādējādi palielinās turētāja garums, kas ir ierobežots, lai novērstu nožņaugšanās risku.
- ▶ Nekad neatstājiet bērnu ar māneklīša turētāju bez uzraudzības, jo īpaši miega laikā, jo tas var palielināt nožņaugšanās risku.

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Jums ir jāņem vērā iespējamie riski, ko jūsu produkts var radīt maziem bērniem, un tie skaidri jānorāda uz iepakojuma un tehniskajā dokumentācijā.
- ▶ Ja esat ražotājs, izplatītājs vai importētājs, pirms laižat produktu tirgū, iepazīstieties ar produktu un juridiskajām prasībām, kurām tam jāatbilst.
- ▶ Ja jūsu izstrādājums ir paredzēts divējādam lietojumam – kā māneklīša turētājs un kā rotaļlieta –, pārliecinieties, ka tas atbilst GPSR un Rotaļlietu drošuma direktīvai.

Standartizācijas organizācijām

- ▶ Apsveriet iespēju pievienot prasības attiecībā uz mazu detaļu izmantošanu māneklīšos un māneklīšu turētājos, iespējams, izmantojot standartā EN 71-1 noteiktos kontroles pasākumus.
- ▶ Zīdaiņu māneklīšu standartam būtu jāattiecas uz jauniem dizaina variantiem, piemēram, uz māneklīšiem ar lielām ventilācijas atverēm.
- ▶ Nepieciešams precizējums attiecībā uz gaistošo savienojumu satura prasībām. Iestādēm ir grūti rīkoties, ja šādu pārbaūžu sekas nav skaidras.

¹ Līdz 10.4.2025. (ieskaitot).

I daļa

Darbības pārskats

Iesaistītās TUI

		Valsts	TUI
1.		Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija
2.		Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts
3.		Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija
4.		Horvātija	Valsts inspekcija
5.		Kipra	Patērētāju aizsardzības dienests
6.		Igaunija	Patērētāju aizsardzības un tehniskā regulējuma iestāde
7.		Vācija	Brēmenes federālās zemes darba inspekcija ²
			Detmoldas administratīvā apgabala pašvaldība ²
			Saksijas federālās zemes direktorāts
8.		Ungārija	Tieslietu ministrija, Patērētāju aizsardzības un tirgus uzraudzības departaments ²
9.		Īrija	Konkurences un patērētāju aizsardzības komisija
10.		Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
11.		Luksemburga	Luksemburgas preču un pakalpojumu standartizācijas, akreditācijas, drošības un kvalitātes institūts (ILNAS) – Tirgus uzraudzības departaments
12.		Malta	Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
13.		Norvēģija	Norvēģijas Civilās aizsardzības direktorāts
14.		Spānija	Sociālo tiesību, patērētāju lietu un 2030. gada programmas ministrija ²

² TUI var piedalīties CASP projektā arī tikai testēšanas nolūkos. Tās piedalās testēšanas procesā, bet nav iesaistītas diskusijās un lēmumu pieņemšanā un nepiedalās darbības sanāksmēs.

Produktu tvērums

1. tabula. Produktu tvēruma apraksts

Zīdaiņu māneklīši	Māneklīšu turētāji (tradicionālie)	Māneklīšu turētāji ar rotaļu elementu
		
Zīdaiņu māneklīši, ko dēvē arī par knupīšiem, ir nelieli priekšmeti, kas izgatavoti no silikona vai lateksa un ir paredzēti zīdaiņiem. Tos sūkājot, zīdaiņi jūtas komfortabli un viņiem ir vieglāk iemigt.	Māneklīšu turētāji ir piederumi, kas piestiprināmi pie mazuļa apģērba vai ratiņiem, nodrošinot, ka māneklītis paliek tīrs un ir sasniedzams, un novēršot tā pazaudēšanas vai nomešanas risku.	Māneklīšu turētāji ar rotaļu elementiem ir daudzfunkcionāli piederumi, ar kuriem ne vien piestiprina māneklīti, bet kuri ietver arī rotaļu elementus, piemēram, krāsainas virtenes, mīkstās rotaļlietas vai grauzamrīņus.

Zīdaiņu māneklīši un māneklīšu turētāji var radīt būtisku risku, arī mehānisku kaitējumu, piemēram, aizrīšanās un

nožņaugšanās, kā arī ķīmisku risku. Šos riskus pastiprina māneklīšu lietotāju neaizsargātība.

Testēšanas kritēriji

Šai darbībai izstrādātajā testēšanas plānā tika iekļauti atsevišķi punkti no dažādiem standartiem:

- ▶ Zīdaiņu māneklīši tika testēti saskaņā ar standartu **EN 1400:2013+A2:2018** (ieskaitot 2019. gada janvāra labojumu) un **REACH regulas** XVII pielikumu attiecībā uz ftalātu ierobežojumiem (51. un 52. ieraksts).
- ▶ Visi māneklīšu turētāji tika testēti saskaņā ar standartu **EN 12586:2007+A1:2011**, savukārt turētāji ar rotaļu elementu tika papildus testēti saskaņā ar standartu **EN 71-1:2014+A1:2018** attiecībā uz rotaļlietu drošumu un mehāniskajām īpašībām.

Taču standartu piemērošana ir brīvprātīga, un tāpēc tie nav juridiski saistoši. Zīdaiņu māneklīšus var laist tirgū tikai tad, ja tie atbilst GPSR (un iepriekš – GPSD³, jo testēšana tika veikta pirms GPSR stāšanās spēkā) noteiktajām drošuma prasībām. Turklāt visiem māneklīšu turētājiem, kam piemīt arī rotaļlietas īpašības, jāatbilst arī Rotaļlietu drošuma direktīvai.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. jūnijs) par produktu vispārēju drošību (Dokuments attiecas uz EEZ).

Paraugu ņemšana un testēšana

Paraugu ņemšanas sadalījums

Paraugu ņemšanu veica TUI, pamatojoties uz starpposma sanāksmē (IM) saskaņoto paraugu ņemšanas sadalījumu. Iesaistītās TUI no tiešsaistes un fiziskajiem veikaliem kopumā savāca 145 produktus (81 zīdaiņu māneklīti un 64 māneklīšu turētājus, no kuriem 14 bija ar rotaļu

elementu). Ņemot vērā testēšanas plāna sarežģītību un standartu prasības, daudzām vienībām bija jāveic visi testi. Dažām TUI bija grūti savākt tik lielu vienību skaitu. Tomēr galu galā laboratorijai izdevās pielāgoties iestāžu atšķirīgajām paraugu ņemšanas iespējām.

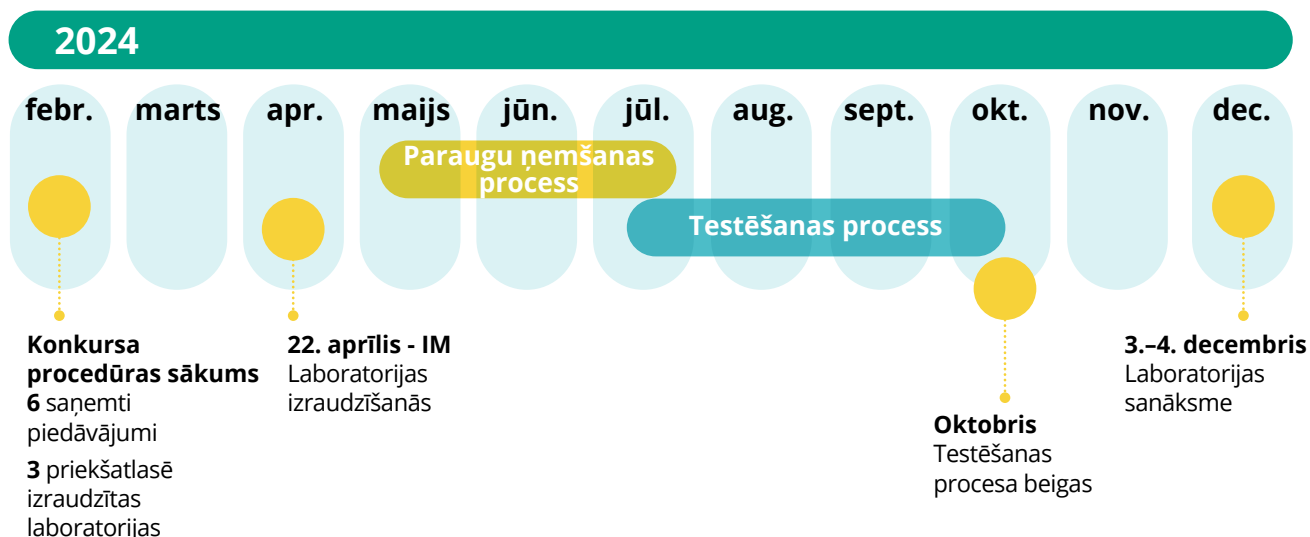
Testēšanas process

Testēšanas laboratorija šai darbībai tika izraudzīta konkursaprocedūrā. Konkursaspecifikācijastika nosūtītas 42 ES/EBTA laboratorijām, kas izraudzītas saskaņā ar projekta komandas laboratoriju iesaistes stratēģiju. Katrai laboratorijai tika lūgts iesniegt piedāvājumu, kurā ietverta informācija par cenām, sertifikācijas apliecinājums, attiecīgo ekspertu pieredzes apraksts un testēšanas pārskatu veidnes. Sešas no šīm laboratorijām piedāvājumu iesniedza noteiktajā termiņā, kas tika pagarināts par četrām dienām, jo sākotnēji saņemto piedāvājumu skaits bija nepietiekams. Pamatojoties uz piedāvājuma pilnīgumu un konkurētspēju, priekš atlasē tika izraudzītas trīs laboratorijas, kas tika uzaicinātas uz interviju.

Starpposma sanāksmes laikā TUI tika iesniegta salīdzinoša analīze par priekš atlasē izraudzīto piedāvājumu tehnisko kvalitāti un finanšu aspektiem. Divas labākās priekš atlasē izraudzītās testēšanas laboratorijas tika uzaicinātas uz starpposma sanāksmi, lai sniegtu skaidrojumus par saviem piedāvājumiem un novērstu neskaidrības, ņemot vērā testēšanas plāna sarežģītību un lielo vienību skaitu, kas nepieciešams saskaņā ar attiecīgajiem standartiem. TUI izvēlējās laboratoriju, kura kopvērtējumā saņēma vislielāko punktu skaitu, pamatojoties uz piedāvājuma kvalitāti un piedāvāto cenu.

Pēc laboratorijas izraudzīšanās TUI bija divi mēneši laika, lai savāktu paraugus un nosūtītu tos uz laboratoriju.

1. attēls. Paraugu ņemšanas un testēšanas procesa laika grafiks

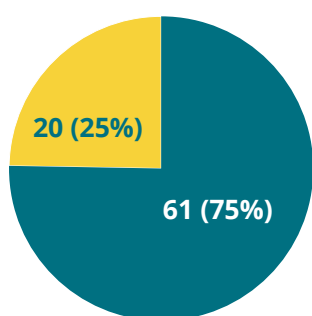

Testēšanas rezultāti

Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi

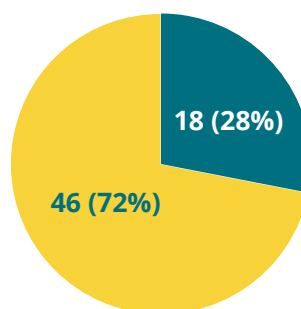
Izņemot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes rezultātus, 20 (25%) no 81 zīdaiņu māneklīšu parauga un 46 (72%) no 64 māneklīšu turētāju paraugiem neatbilda pārējām testēšanas plāna prasībām.

2. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti: zīdaiņu māneklīši (N=81)

■ Prasībām atbilstoši

3. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti: māneklīšu turētāji (N=64)

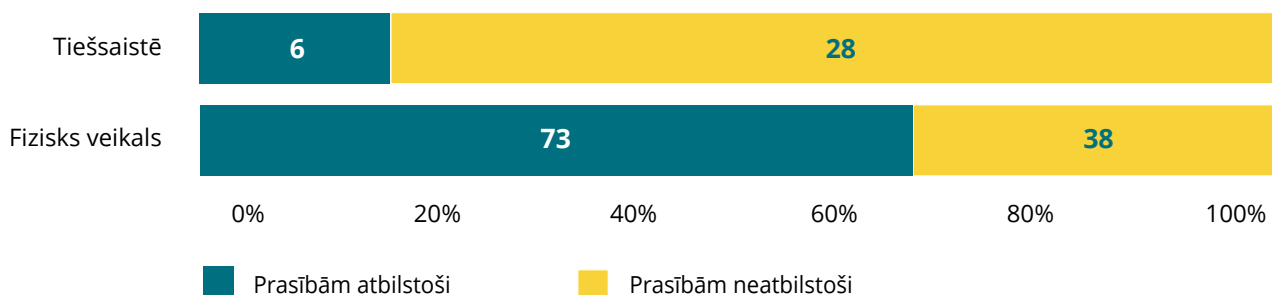
■ Prasībām neatbilstoši

Rezultāti dalījumā pa paraugu ņemšanas kanāliem

Kopumā 111 paraugi tika savākti fiziskajos veikalos un 34 paraugi tika iegādāti tiešsaistē.

Testēšanas rezultāti atklāja, ka 82% tiešsaistē iegādāto produktu neatbilst testēšanas plāna prasībām, savukārt fiziskajos veikalos iegādāto paraugu neatbilstību īpatsvars bija 34%.

4. attēls. Testēšanas rezultāti pa paraugu ņemšanas kanāliem (N=145)

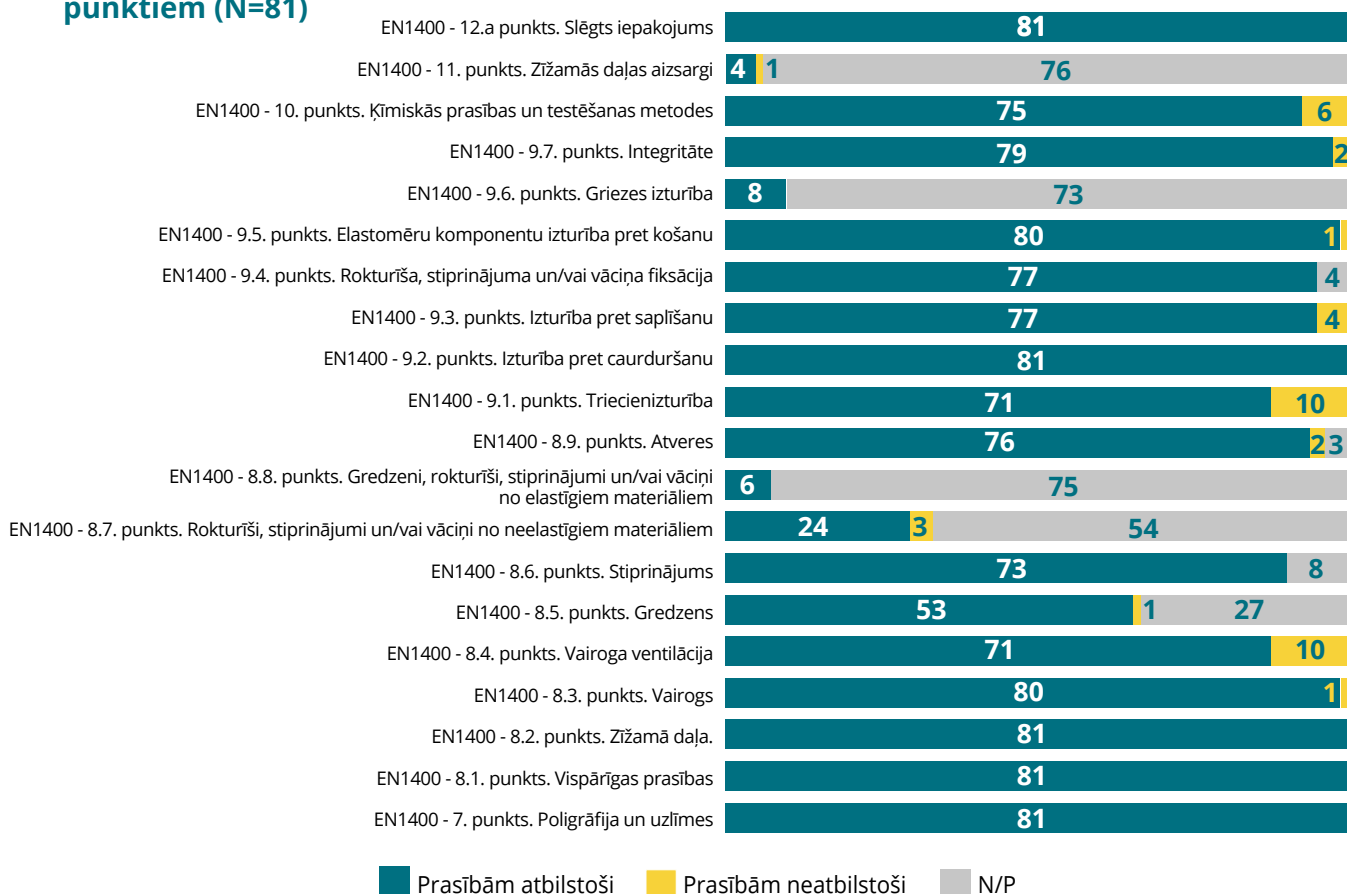
Rezultāti pa kategorijām

Zīdaiņu māneklīši

Kopumā 20 (25%) no 81 zīdaiņu māneklīša neatbilda vismaz vienai no testēšanas prasībām. Ņemot vērā gan laboratorijas veiktos testus, gan TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, vismaz vienai no prasībām kopumā neatbilda 25 paraugi (31%).

Aplūkojot rezultātus dalījumā pa standarta EN 1400:2013+A2:2018+LC:2019 punktiem, jānorāda, ka punkti ar vislielāko neatbilstību īpatsvaru ir 9.1. punkts "Trieceņizturība", 8.4. punkts "Vairoga ventilācija" un 9.3. punkts "Izturība pret saplīšanu".

5. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa standarta EN 1400:2013+A2:2018+LC:2019 punktiem (N=81)

TUI veica savas valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes. Prasībām neatbilda 14 (17%) no 81 parauga. Visbiežākās neatbilstības problēmas bija šādas:

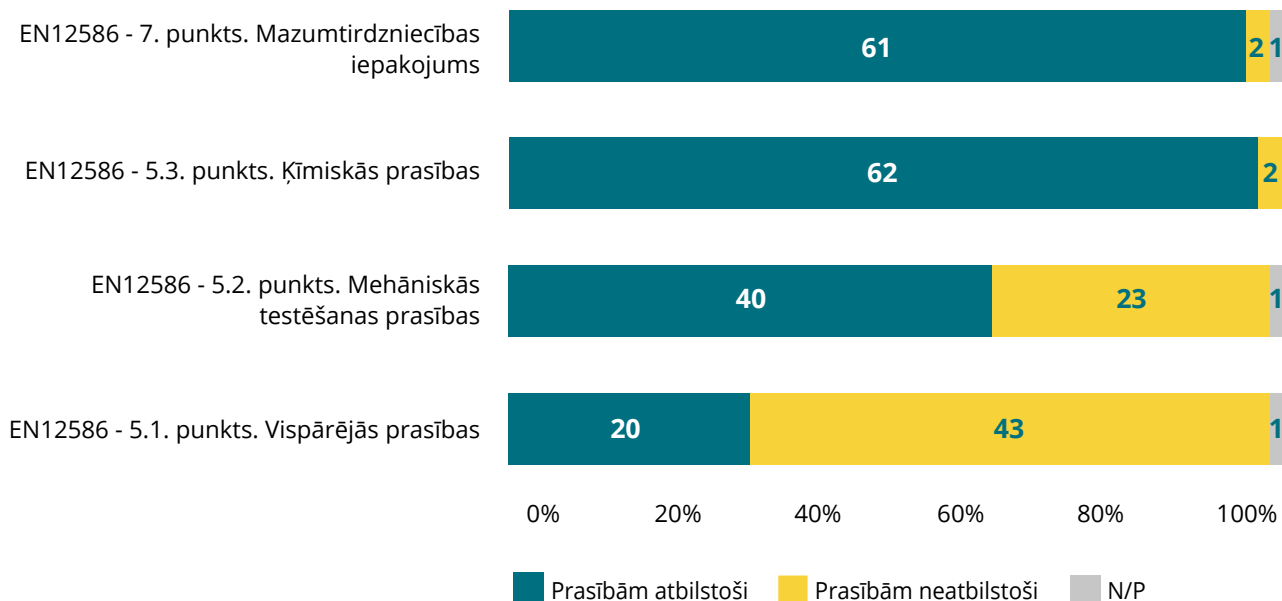
- Instrukcijas netika sniegtas tā, kā aprakstīts 13.3. punktā, un tās nebija iekļautas atsevišķā lietošanas instrukcijā, kas ievietota iepakojuma iekšpusē.
- Brīdinājumi nebija sniegti pilnībā un tādā secībā, kā prasīts 13.3.2. punktā.

Māneklīšu turētāji

46 (72%) no 64 māneklīšu turētājiem neatbilda noteiktajām prasībām. Tādi paši rezultāti bija arī TUI veiktajās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudēs. Sadalot šos datus vēl sīkāk pa māneklīšu turētāju veidiem:

- prasībām neatbilda 35 (70%) no 50 tradicionālajiem māneklīšu turētājiem;
- prasībām neatbilda 11 (79%) no 14 māneklīšu turētājiem ar rotaļu elementu.

6. attēls. Rezultāti dalījumā pa punktiem – Standarts EN 12586:2007+A1:2011 (N=64)

Aplūkojot rezultātus dalījumā pa standarta EN 12586:2007+A1:2011 punktiem, jānorāda, ka punkti ar vislielāko neatbilstību īpatnību ir 5.1. punkts par vispārīgajām prasībām un 5.2. punkts par mehāniskajām prasībām.

13 no māneklīšu turētājiem ar rotaļu elementu tika testēti arī saskaņā ar standartu EN 71-1:2010+A1: 2018: 5.1.12.6. punkts par papildu sastāvdaļām, kas uzskatāmas par rotaļlietām. Prasībām neatbilda 7 (54%) no 13 paraugiem.

TUI veica savas valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes. Prasībām neatbilda 25 (39%) no 64 paraugiem. Visbiežākās neatbilstības problēmas bija šādas:

- ▶ iegādes laikā sniegtā informācija neietver EN standarta numuru un gadu;
- ▶ produkta informācija nav sniegta pārdošanas valsts oficiālajā valodā;
- ▶ mazumtirdzniecības iepakojumam nav pievienotas salasāmas lietošanas un higiēnas instrukcijas.

Secinājumi par testēšanas rezultātiem

Zīdaiņu māneklīši

Māneklīši neatbilda prasībām vairāku iemeslu dēļ.

- ▶ Viens paraugs neatbilda prasībām, jo tam bija pārāk mazs vairogs, kas ļāva tam nokļūt mutē. Šim paraugam bija arī neatbilstoša ventilācija un pārāk mazs rokturītis, kas to neļāva ērti satvert.
- ▶ Četri produkti neatbilda prasībām attiecībā uz izturību pret saplīšanu, jo to zižamā daļa testēšanas laikā atdalījās, tādējādi radot ievērojamu aizrīšanās risku.
- ▶ Desmit izstrādājumi neatbilda prasībām, jo ventilācija bija nepietiekama vai arī tās nebija vispār, un vienā gadījumā ventilācijas atveri aizsedza rokturītis. Īpaši jāatzīmē, ka četrām vienībām bija neparastas ventilācijas atveres formas, kas nodrošināja lielāku ventilācijas laukumu un, visticamāk, neradīja apdraudējumu, tomēr joprojām neatbilda standarta prasībām.

- ▶ Desmit izstrādājumi neizturēja triecienizturības testus, kuru laikā atšķēlās to vairoga vai rokturīša daļas, radot potenciālu aizrīšanās risku.
- ▶ Septiņi izstrādājumi neatbilda ķīmiskajām prasībām attiecībā uz gaistošiem savienojumiem, kas norāda uz to, ka ražošanas procesā trūkst konsekvences, var arī uz to, ka izstrādājumi nav izturīgi normālos ekspluatācijas apstākļos. Dīvos gadījumos turpmākajos testos salūza zižamā daļa. Standartā šo savienojumu izdalīšanās nav klasificēta kā bīstama bērniem.

Kopumā rezultāti atklāja dažādas neatbilstības, jo īpaši attiecībā uz produktu izturību un ventilācijas problēmām. Dažas ventilācijas problēmas bija saistītas ar neparastu dizainu, kas liecina, ka standarts varētu būt jāgroza, lai tajā iekļautu dažādus ventilācijas atveru dizainus, kas nerada apdraudējumu bērniem.

Māneklīšu turētāji

Rotaļlietu testos saskaņā ar standartu EN 71-1 tika konstatētas neatbilstības saistībā ar auklām (nožņaugšanās risks), mazām bumbiņām (aizrīšanās risks), detaļām, kas iet cauri A šablonam (rīstīšanās/aizrīšanās risks), un vienu izstrādājumu ar pārāk plānu plastmasas iepakojumu (nosmakšanas risks). Daudzus no šiem produktiem uzņēmēji nedrīkstēja klasificēt kā rotaļlietas.

Saskaņā ar standartu EN 12586 veiktajos testos tika konstatētas vairākas neatbilstības stiprinājumos pie apgērba, kuros nebija nepieciešamo ventilācijas atveru. Papildu neatbilstības bija šādas: virtenes bez ventilācijas, vairāki māneklīšu turētāji, kas salūza, stiprinājumi pie

apgērba, kas atdalījās, turētāji, kuru garums pārsniedza 220 mm garuma ierobežojumu, auklas vai striķi, kas bija pārāk tievi, kā arī daži izstrādājumi, kas bija ar asām malām vai smailiem galiem. Divi izstrādājumi neatbilda prasībām, jo to metāla sastāvdaļās ir niķelis. Turklāt neatbilstības liecina, ka tikai daži izstrādājumi ir izstrādāti, ņemot vērā standartu EN 12586.

Brīdinājumi, marķējums un instrukcijas

TUI veiktās attiecīgajā(-s) valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes parādīja, ka 39 paraugi (27%) neatbilst prasībām. Šie elementi ir būtisks informācijas avots vecākiem/ aprūpētājiem par produktu un tā drošu lietošanu.

Riska novērtējums un korektīvie pasākumi

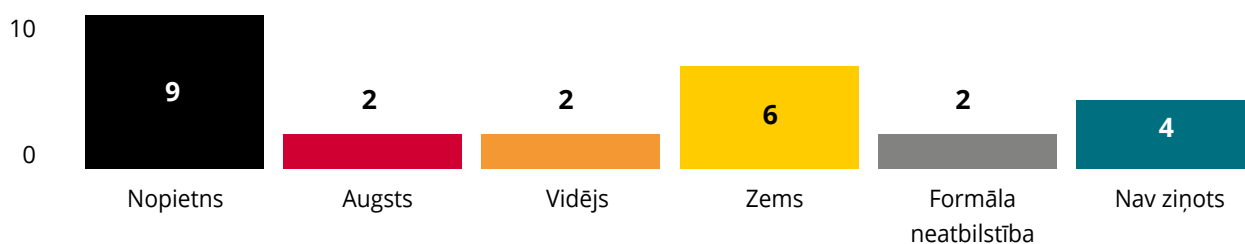
Riska novērtējuma rezultāti

Novērtējot, vai produkts rada risku, jāievēro 26. pants par paziņojumu par bīstamiem produktiem iesniegšanu, izmantojot ātrās brīdināšanas sistēmu Safety Gate⁴. Zīdaiņu māneklīšus var laist tirgū tikai tad, ja tie atbilst drošuma prasībām. Visiem māneklīšu turētājiem ar rotaļu elementu jāatbilst arī Rotaļlietu drošuma direktīvas noteikumiem.

7. attēlā un **8. attēlā** parādīts to paraugu riska līmenis, kuri neatbilda prasībām⁵.

- ▶ 14 **zīdaiņu māneklīši** tika atzīti par tādiem, kas rada nopietnu risku (9), augstu risku (2) vai vidēju risku (2).
- ▶ **Māneklīšu turētāju** gadījumā 31 paraugs tika atzīts par tādu, kas rada nopietnu risku (23), augstu risku (4) vai vidēju risku (4).

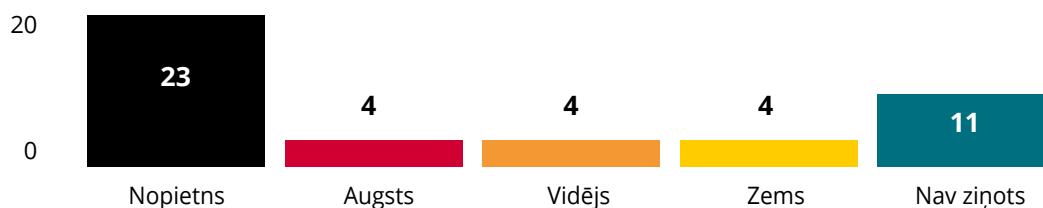
7. attēls. Zīdaiņu māneklīšu riska līmeņi (N=25)

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību.

⁵ Ražojumi, kas atbilst testēšanas prasībām, bet neatbilst brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes prasībām, ir uzskaitīti sadaļā "Formāla neatbilstība".

8. attēls. Māneklīšu turētāju riska līmeņi (N=46)

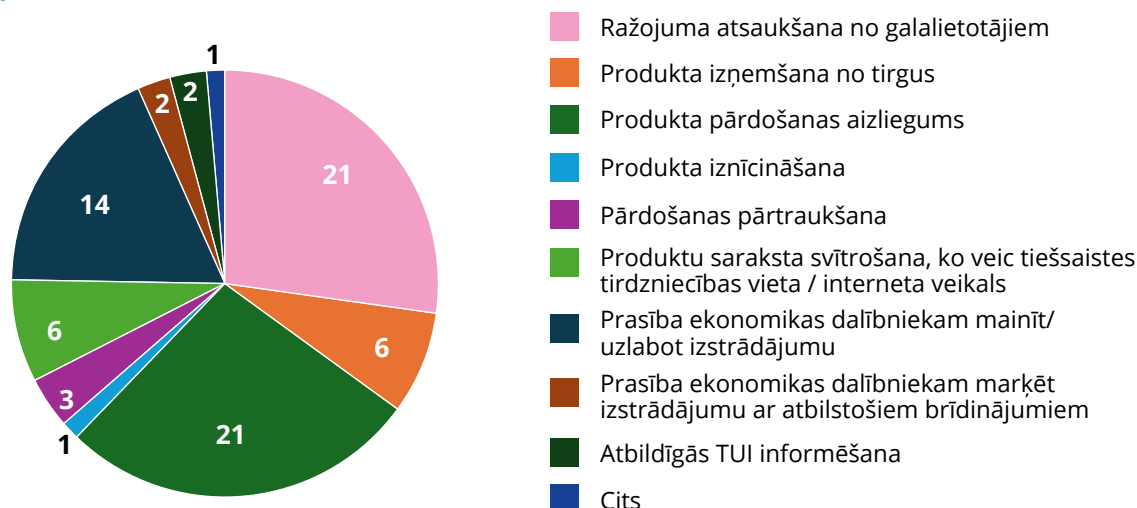

Korektīvie pasākumi

Pamatojoties uz testu rezultātiem un veiktajiem riska novērtējumiem, TUI lēma, kādi korektīvie pasākumi jāveic attiecībā uz produktiem, kas neatbilst ES tiesību aktiem

un/vai piemērojamajiem standartiem. 9. attēlā ir norādīti korektīvie pasākumi, kas veikti attiecībā uz testēšanas prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem.

9. attēls. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem (N=77)⁶

Turklāt, ja tiek konstatēts nopietns risks, saskaņā ar GPSR 26. pantu TUI ir juridisks pienākums iesniegt paziņojumu Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēmā. Pamatojoties uz GPSR un Regulu (ES) 2019/1020, ieteicams iesniegt paziņojumus arī par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz produktiem, kuri ir atzīti par tādiem, kas rada mazāk nopietnu risku.

Pēc šīs testēšanas kampaņas tika iesniegti Safety Gate paziņojumi par 20 produktiem (9 – par zīdaiņu māneklīšiem un 11 – par māneklīšu turētājiem).

⁶ Līdz 10.4.2025. (ieskaitot).

Secinājumi un ieteikumi

Secinājumi

Šajā darbībā atklājās, ka, ņemot vērā brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudi rezultātus, māneklīšu turētāju neatbilstību īpatsvars (72%) ir lielāks nekā zīdaiņu māneklīšu neatbilstību īpatsvars (31%). Kampaņas laikā tika konstatēts, ka galvenās problēmas, kas saistītas ar zīdaiņu māneklīšiem, attiecas uz triecienizturību un vairoga ventilāciju. Savukārt māneklīšu turētāju vidū tika konstatētas neatbilstības vispārējām un mehāniskās testēšanas prasībām, piemēram, stiprinājumu pie apgērba lūšana, papildu sastāvdaļas, kurām trūkst ventilācijas atveru vai kuras ir izvirzītas uz āru, un auklas neatbilstība prasībām attiecībā uz tās resnumu.

TUI veiktās attiecīgajā(-s) valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes parādīja, ka 39 paraugi (27%) neatbilst prasībām. Tās ir svarīga jebkura produkta riska profila daļa, jo sniedz vecākiem/aprūpētājiem būtisku informāciju par produkta pareizu lietošanu un piemērotību bērna vecumam.

TUI iesniedza 20 Safety Gate paziņojumus un lika ekonomikas dalībniekiem izņemt šos produktus no tirgus un brīdināt patērētājus par risku.

Ieteikumi ieinteresētajām personām

Turpmāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz testēšanas procesa rezultātiem un projekta laikā notikušajām

diskusijām starp TUI.

Patērētājiem

Pirms iegādes

- ▶ Vai esat iepazinušies ar sava bērna jaunā māneklīša vai māneklīša turētāja drošības instrukcijām? Rūpīgi ievērojiet šīs instrukcijas, jo tajās ir sniegta būtiska informācija un norādījumi, lai aizsargātu mazu bērnu veselību un drošību, un tajās ir iekļauti svarīgi brīdinājumi un lietošanas instrukcijas. Drošības informācijas trūkums var liecināt par to, ka produkts neatbilst attiecīgajiem drošuma standartiem.
- ▶ ES mēroga produktu testos ir pierādīts, ka veikalos iegādātie māneklīši un māneklīšu turētāji drošības testos uzrādīja labākus rezultātus nekā tiešaistē pirktie produkti. Nepērciet māneklīšus un māneklīšu turētājus lētās tirdzniecības vietās, kas piedāvā produktus par zemākām cenām nekā tradicionālās mazumtirdzniecības vietas. Pērciet no cienījamiem zīmoliem un pārdevējiem un pārlicinieties, ka uz produkta ir norādīta informācija par ražotāju.
- ▶ Ja uzzināt, ka ražojums tiek atsaukts, nekavējoties pārtrauciet to izmantot un sekojiet atsaukuma sniegtajiem norādījumiem.
- ▶ Lai pārlicinātos, ka esat izvēlējušies bērnam piemērotu māneklīti, aplūkojiet uz izstrādājuma norādīto ieteicamo vecumu.
- ▶ Ņemiet vērā, ka māneklīšu turētāji var viegli salūzt vai arī no tiem var atdalīties nelielas detaļas, kuras bērni var iebāzt mutē un ar tām aizrīties.

- ▶ Pašdarināti māneklīšu turētāji var radīt papildu risku, jo ir maz ticams, ka tie atbilst attiecīgajam(-iem) standartam(-iem).
- ▶ Pārbaudiet [Safety Gate](#), lai uzzinātu, vai produkts, ko pērkat (ar tādu pašu partijas numuru un/vai produkta kodu), nav atzīts par bīstamu. Ja rodas šaubas, sazinieties ar ražotāju.

Lietošanas laikā

- ▶ Zīdaiņiem patīk likt mutē dažādas lietas. Pārlicinieties, ka jūsu bērna māneklītim un māneklīša turētājam nav mazu detaļu, kuras var viegli atdalīties un kuras bērns var norīt. Viengabala māneklīši (kas nevar sadalīties detaļās vai ir izgatavoti no viena plastmasas gabala) varētu radīt mazāku risku nekā citi māneklīši.
- ▶ Pirms katras lietošanas reizes pārbaudiet, vai uz māneklīša vai māneklīša turētāja nav nodiluma pazīmju, plaisu vai bojājumu, un nekavējoties nomainiet tos pret jauniem, ja konstatējat kādus bojājumus.
- ▶ Vai zināt, ka tagad varat ziņot patērētāju tiesību aizsardzības iestādei par jebkādam ar produktu saistītām drošuma problēmām vai negadījumiem? Apmeklējiet portālu [Consumer Safety Gateway](#).
- ▶ Nekad nepiestipriniet māneklīša turētāju pie citām auklām, lentēm vai striķiem, jo tādējādi palielinās turētāja garums, kas ir ierobežots, lai novērstu nožņaugšanās risku.
- ▶ Nekad neatstādiet bērnu ar māneklīša turētāju bez uzraudzības, jo īpaši miega laikā, jo tas var palielināt nožņaugšanās risku.

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Jums ir jāņem vērā iespējamie riski, ko jūsu produkts var radīt maziem bērniem, un tas skaidri jānorāda uz iepakojuma un tehniskajā dokumentācijā.
- ▶ Ja esat ražotājs, izplatītājs vai importētājs, pirms laižat produktu tirgū, iepazīstieties ar produktu un juridiskajām prasībām, kurām tam jāatbilst.
- ▶ Zīdaiņu māneklīšiem un māneklīšu turētājiem ir jāatbilst produktu vispārējas drošības prasībām. Lai novērtētu to drošumu, ieteicams izmantot šādus standartus: EN 1400 attiecībā uz māneklīšiem un EN 12586 attiecībā uz māneklīšu turētājiem.
- ▶ Ja jūsu izstrādājums ir paredzēts divējādam lietojumam – kā māneklīša turētājs un kā rotaļlieta –, pārliecinieties, ka tas atbilst GPSR un Rotaļlietu drošuma direktīvai. Ņemiet vērā, ka ir pieejami EK norādījumu dokuments attiecībā uz māneklīšu turētājiem ar rotaļu elementiem.
- ▶ Skaidri informējiet patērētājus par to, kā viņi saņems informāciju par iespējamām atsaukšanas darbībām. Pārliecinieties, ka atsaukšanas paziņojumos ir norādīts produkta radītais apdraudējums, kontaktpunkts un veids, kā var pieprasīt kompensāciju. Izmantojiet norādījumus par atsaukumiem, un konsekvences un skaidrības labad ieteicams izmantot arī veidni.
- ▶ Regulāri uzraugiet atsaukšanas darbību ietekmi un attiecīgi pielāgojiet stratēģiju.

Standartizācijas organizācijām

- ▶ Starp standartu EN 71-1:2014+A1:2018 un standartu EN 12586:2007+A1:2011 pastāv pretrunas, jo standartā EN 71-1 ir norādīts, ka papildu sastāvdaļas nedrīkst būt izvirzītas uz āru (kas ir stingrāka prasība). Tomēr saskaņā ar standartu EN 12586 tās var būt izvirzītas, ja vien ventilācijas atveres nav bloķētas. Ieteicams saskaņot šos noteikumus dažādos standartos un apsvērt iespēju pievienot prasības attiecībā uz nelielām māneklīšu un māneklīšu turētāju detaļām, iespējams, izmantojot standartā EN 71-1 noteiktos kontroles pasākumus, kas attiecas uz detaļām, kuras var atdalīties testēšanas laikā.
- ▶ Apsveriet iespēju pievienot prasības attiecībā uz mazu detaļu izmantošanu māneklīšos un māneklīšu turētājos, iespējams, izmantojot standartā EN 71-1 noteiktos kontroles pasākumus.
- ▶ Zīdaiņu māneklīšu standartam būtu jāattiecas uz jauniem dizaina variantiem, piemēram, uz māneklīšiem ar lielām ventilācijas atverēm.
- ▶ Jāprecizē gaistošo savienojumu satura prasības. Iestādēm ir grūti rīkoties, ja šādu pārbaūžu sekas nav skaidras. Neatbilstība ķīmiskajām prasībām ir ļoti nopietna problēma, taču gaistošo savienojumu tests sniedz informāciju tikai par ražošanas procesu.
- ▶ Standarta EN 1400 6.3.4. un 6.4.3. punktā ir minēta prasība, ka katram testam jāizmanto jauni paraugi no tās pašas partijas. Lai gan ražotājam testēšanas vajadzībām ir vieglāk piegādāt lielāku daudzumu paraugu no vienas partijas, prasība iegūt 10 zīdaiņu māneklīšu vienības testēšanai saskaņā ar standartu var sarežģīt izpildes nodrošināšanas pasākumus, jo bieži vien ir grūti vai pat neiespējami iegūt 10 vienības no vienas partijas. Šī problēma ir vēl būtiskāka, iegādājoties produktus tiešsaistē, un tā ir jārisina. CASP projektā laboratorija varēja strādāt ar mazāku paraugu skaitu, tomēr pilnībā veicot testēšanu. Būtu ieteicams samazināt nepieciešamo paraugu skaitu, lai tas būtu piemērotāks izpildes nodrošināšanas pasākumu veikšanai.

- ▶ Pārliecinieties, ka standartā ir noteikts, kā triecientesta laikā jānovieto māneklītis. Dažādās pozīcijās tiks iegūti dažādi rezultāti.

II dağa

Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj Eiropas Savienības / Eiropas brīvās tirdzniecības nolīguma

valstu tirgus uzraudzības iestādēm cieši sadarboties, lai nodrošinātu vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

CASP 2024 ietver septiņas Izstrādājumu pārbaudes un divas Horizontālās darbības

Izstrādājumu pārbaudžu dalībnieki testē kopīgi atlasītus produktus, kuru paraugi savākti attiecīgajos valstu tirgos. Produktus testē akreditētās laboratorijās ES/EBTA valstīs atbilstoši kopīgi saskaņotiem testēšanas kritērijiem.

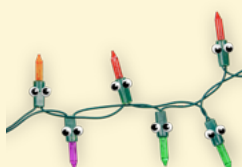
CASP 2024 ietver arī vienu atkārtotas testēšanas darbību. Izmantojot to pašu testēšanas plānu, kas attiecībā uz konkrēto produktu kategoriju tika izmantots iepriekšējās testēšanas kampaņas laikā, atkārtotas testēšanas iniciatīva ietver atkārtotas plaša mēroga tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz šo produktu kategoriju, lai noskaidrotu, kāds ir atbilstības līmenis pēc noteikta laika.

1. IP
Māneklīši zīdaiņiem

2. IP
Augstie bērnu krēsliņi

3. IP
Spuldzišu virtenes

4. IP
Mini elektriskie sildītāji

5. IP
Vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes

6. IP
Bērnu divriteņi

7. IP
Staipīgās gļotas – rotaļlietas (atkārtota testēšana)

Horizontālās darbības nodrošina forumu zināšanu apmaiņai tirgus uzraudzības iestāžu starpā. Attiecīgo jomu tehnisko ekspertu vadībā dalībnieki izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

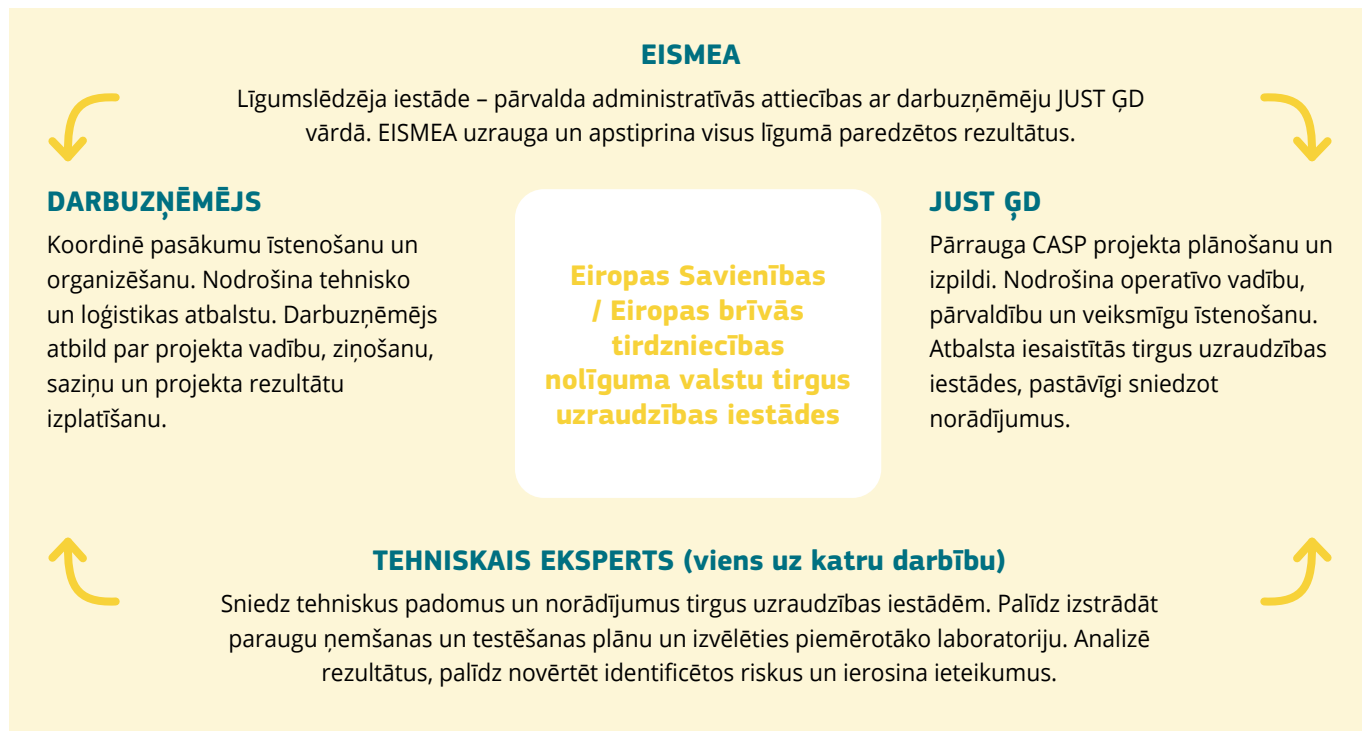

1. HD
Standartizācija – standartu izmantošana pēc analogijas

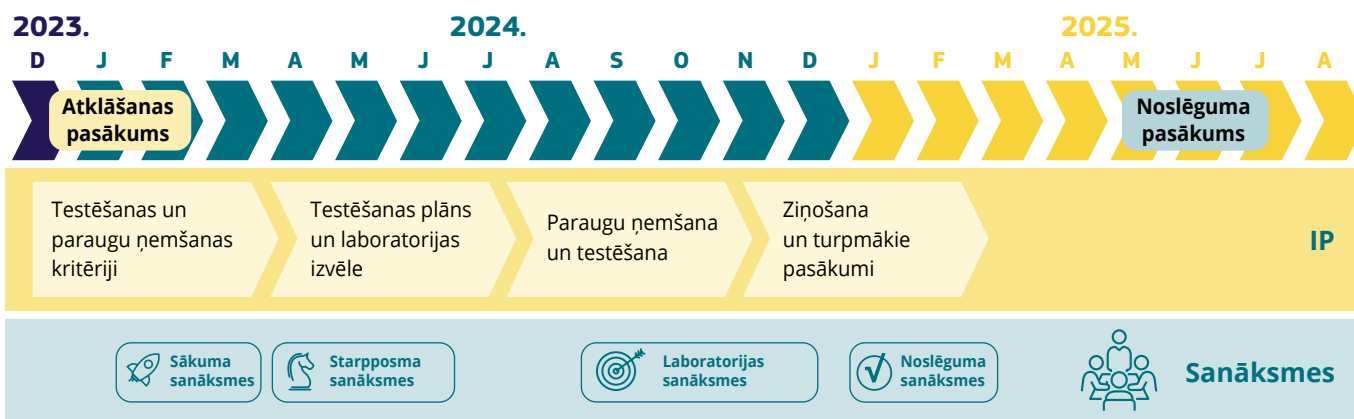

2. HD
Sākuma komplekts jaunpienācējiem

Uzdevumi un pienākumi

Izstrādājumu pārbaužu darba plāns

Uzsākšana	Paraugu ņemšana un testēšana	Ziņošana	Ārējā komunikācija
<ul style="list-style-type: none"> Dokumentu izpēte Intervijas izpētes jomās Testēšanas un paraugu ņemšanas plāna projekts Laboratoriju apzināšana 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratoriju konkursa procedūra Laboratorijas izvēle un līguma slēgšana Paraugu ņemšana un transportēšana Testēšanas process un testēšanas ziņojumi 	<ul style="list-style-type: none"> Risku novērtēšana TUI pieņemto pasākumu saskaņošana Gala ziņojuma sagatavošana Paraugu likvidēšana vai atgriešana TUI 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikācijas instrumentu kopuma izstrāde Komunikācijas vēstījumu izstrāde Komunikācijas kampaņas uzsākšana Ietekmes novērtējums

**Komunikācija
un izplatīšana**

Izstrādājumu pārbaūžu procesi un rīki

<p>0 Process pirms CASP</p> <p>JUST ĢD kopā ar tirgus uzraudzības iestādēm veic prioritāšu noteikšanu, lai atlasītu produktu kategorijas katram CASP projektam. Atlases process aptver gan jaunu, gan CASP projekta ietvaros iepriekš testētu produktu kategorijas.</p>	<p>1 Testēšanas un paraugu ņemšanas plānu apstiprināšana</p> <p>Tehniskie speciālisti sagatavo plānu projektus, pamatojoties uz uzraudzības iestāžu noteiktajām prioritātēm un galvenajiem konstatētajiem produktu radītajiem apdraudējumiem. Projektus prezentē sākuma sanāksmēs, pēc tam precizē, un tad dalībnieki tos apstiprina.</p>	<p>2 Laboratorijas izvēle</p> <p>Līgumslēdzēja komanda apzina testēšanas laboratorijas un sazinās ar tām, lai saņemtu sākotnējos cenu piedāvājumus un citu attiecīgu informāciju. Pēc sākuma sanāksmes tiek uzsākta konkursa procedūra, un tiek izvērtēti un salīdzināti piedāvājumi. Starpposma sanāksmēs tirgus uzraudzības iestādes izvēlas vienu laboratoriju katrai pārbaudei.</p>
<p>3 Paraugu vākšana un transportēšana</p> <p>Tirgus uzraudzības iestādes vāc paraugus no savu valstu tirgus, veic sākotnējās pārbaudes un nosūta tos uz izvēlēto testēšanas laboratoriju.</p>	<p>4 Testēšana un testēšanas ziņojumu iesniegšana</p> <p>Laboratorija testē paraugus saskaņā ar kopīgi saskaņoto testēšanas plānu. Tirgus uzraudzības iestādes pārbauda un apstiprina testēšanas ziņojumus.</p>	<p>5 Risku novērtēšana</p> <p>Tehniskais eksperts un tirgus uzraudzības iestādes veic risku novērtējumu visiem paraugiem, kuri neatbilst testēšanas prasībām.</p>
<p>6 Tirgus uzraudzības iestāžu pieņemtie pasākumi</p> <p>Tirgus uzraudzības iestādes veic korektīvus pasākumus attiecībā uz produktiem, kuri neatbilst prasībām, un iesniedz brīdinājumus Safety Gate.</p>		<p>7 Ārējā komunikācija</p> <p>Ārējās komunikācijas kampaņa tiek uzsākta pēc visu testēšanas rezultātu apstiprināšanas. To īsteno ar mediju starpniecību un influenceru piesaistīšanas pasākumiem, ko papildina ieinteresēto personu veiktās izplatīšanas darbības.</p>

Ārējā komunikācija

Komunikācijas rīki

- ▶ **Gala ziņojumi** par katru darbību un par visu CASP 2024 projektu;
- ▶ **Faktu lapas;**
- ▶ **#ProductGo spēle un ar to saistītie resursi;**
- ▶ **Informatīvu materiālu kopums presei un sociālo mediju resursi.**

Kanāli

Komunikācijas materiālus izplata:

- ▶ ec.europa.eu vietnēs ([Safety Gate](#), [CASP](#) tīmekļvietnē, [EISMEA tīmekļvietnes jaunumu sadaļā](#));
- ▶ JUST ĢD un EISMEA sociālo mediju profilos;
- ▶ tirgus uzraudzības iestāžu komunikācijas kanālos;
- ▶ ar izvēlēto partnerinfluenceru starpniecību;
- ▶ sadarbībā ar izvēlētajiem medijiem.

EIROPAS KOMISIJA

Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts

Patērētāju direktorāts

B4 nodaļa. Produktu drošums un ātrās brīdināšanas sistēma

E-pasts: JUST-B4@ec.europa.eu

Eiropas Komisija nav atbildīga par jebkādam sekām, kas izriet no šīs publikācijas atkārtotas izmantošanas.

© Eiropas Savienība, 2025.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Ja nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Lai varētu izmantot vai reproducēt elementus, uz kuriem Eiropas Savienībai nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama tīmekļa vietnē Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lvEiropas Savienības
Publikāciju birojs

Luksemburga, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025

ISBN 978-92-68-26435-5
doi:10.2838/9547427